

Poročilo Notranje revizije za leto 2018

1. NAMEN PRIPRAVE POROČILA

Skladno z 281a. členom Zakona o gospodarskih družbah, 144. členom Zakona o bančništvu in 12. členom Listine o delovanju Notranje revizije v NLB dd, mora Notranja revizija izdelati letno poročilo o notranjem revidiranju ter ga predložiti Upravi, Revizijski komisiji, Nadzornemu svetu in revizorju računovodskih izkazov, Uprava pa mora s tem poročilom in mnenjem Nadzornega sveta k poročilu seznaniti Skupščino delničarjev.

Z letnim poročilom Notranja revizija seznanja Upravo, Nadzorni svet, Komisijo za revizijo, Skupščino delničarjev in revizorja računovodskih izkazov:

- z izjavo o neodvisnosti in nepristranskosti
- z uresničitvijo letnega načrta dela
- s pomembnejšimi ugotovitvami opravljenih pregledov poslovanja
- z oceno skladnosti prakse prejemkov s politiko prejemkov
- z izvajanjem programa zagotavljanja in izboljševanja kakovosti.

Poročilo vsebuje vse informacije, ki jih določa 144. člen Zakona o bančništvu.

2. IZJAVA O NEODVISNOSTI IN NEPRISTRANSKOSTI

Dolžnosti direktorja Notranje revizije in notranjih revizorjev v NLB v zvezi z zagotavljanjem neodvisnosti in nepristranskosti, izogibanjem nasprotja interesov in poročanjem o nastanku kakršnihkoli okoliščin, ki bi lahko oslabile njihovo neodvisnost in nepristranskost, so opredeljene v Listini o delovanju Notranje revizije NLB d.d..

Neodvisnost Notranje revizije je vzpostavljena z njenim štabnim položajem v organizacijski shemi NLB, funkcijsko ločenostjo od ostalih delov banke ter neposrednim poročanjem Upravi, Nadzornemu svetu in Komisiji za revizijo.

Pri določanju ciljev, področij in obsega notranjega revidiranja, opravljanju dela in poročanju je Notranja revizija neodvisna. Osebe, ki opravljajo naloge notranjega revidiranja, v banki ne opravljajo nobenih drugih nalog, ki bi lahko povzročile nasprotja interesov in oslabile njihovo nepristranskost. Prav tako nimajo neposredne odgovornosti ali pooblastil za odločanje o aktivnostih, ki jih revidirajo.

Direktor in notranji revizorji so pri svojem delu nepristranski in brez predsodkov. Potencialne grožnje neodvisnosti in nepristranskosti se obvladujejo na ravni posameznega revizorja, sprejetega posla ter funkcijske in organizacijske odgovornosti. V kolikor bi bili neodvisnost in nepristranskost ogroženi, mora direktor Notranje revizije v najkrajšem možnem času to razkriti Upravi, Nadzornemu svetu in Komisiji za revizijo.

Skladno s Kodeksom poklicne etike notranjega revizorja in Listino o delovanju Notranje revizije v NLB direktorica Notranje revizije izjavljam, da so **direktorica Notranje revizije in notranji revizorji NLB v letu 2018 delovali neodvisno in da pri njihovem delovanju ni prišlo do okoliščin, ki bi oslabile njihovo nepristranskost.** V ta namen so direktorica in vsi notranji revizorji podpisali izjavo, s katero so potrdili svojo neodvisnost in nepristranskost pri delu v letu 2018.

3. URESNIČITEV LETNEGA NAČRTA DELA

V letu 2018 je notranja revizija NLB uspešno zaključila **43 načrtovanih in 6 izrednih revizijskih pregledov različnih področij delovanja banke in skupine.** Za svetovanje vodstvom in drugim zaposlenim smo porabili 568 delovnih ur. Zaradi objektivnih razlogov bomo 3 revizijske preglede opravili v letu 2019.

4. POMEMBNEJŠE UGOTOVITVE OPRAVLJENIH PREGLEDOV POSLOVANJA

Upravljanje informacijske tehnologije

V letu 2018 je banka dokončala reorganizacijo IT področja in zaključila s kadrovanjem višjega vodstva. Upravljanje IT poteka ustrezno. V delovanju IT banka ni imela večjih, nenačrtovanih zaustavitev sistema, ki bi znatno vplivale na poslovanje banke (finančno, zadovoljstvo strank, ugled, kršenje regulatornih zahtev ipd.). Izzivi se pojavljajo predvsem na področju kadrovske zapolnitve vseh novonastalih potreb zaradi vpeljav novih tehnologij in metodologij, obstoječe starostne strukture kadrov ter kompleksnosti IT, ki jo banka pospešeno poenostavlja z uresničevanjem sprejete IT strategije.

Kibernetska varnost

Na področju kibernetske varnosti je banka naredila velik napredek. Postavljen je okvir kibernetske varnosti. Ustanovljen je odbor za informacijsko varnost. Deluje varnostni operativni center za celotno skupino. Vzpostavljeno je tudi enovito orodje za upravljanje incidentov in dogodkov. Banka je za povečanje varnosti izvedla testiranje vdorov in analizirala vrzeli kibernetske varnosti. Izzivi se pojavljajo predvsem pri časovno učinkoviti izvedbi opredeljenih varnostnih ukrepov ter sprotno zagotavljanje strokovnega znanja na hitro rastočem področju kibernetske varnosti.

Upravljanje podatkov

Banka je pred leti pristopila k projektu upravljanja podatkov in prenove podatkovnega skladišča. Poleg razvoja zagotavlja tudi nemoteno delovanje obstoječega okolja za potrebe rednega poročanja regulatorju in druge poslovne potrebe. Ves čas pa je potrebno izboljševati kakovost podatkov na nivoju celotne skupine. Prve korake v tej smeri je banka že storila z vzpostavitvijo lokalnih podatkovnih skladišč v članicah skupine in uvedbo obveznih validacij podatkov pred njihovim prenosom v NLB.

Upravljanje strateških projektov

Za spremljanje izvedbe projektov je banka izbrala svetovno priznano dobro prakso. Zaradi kompleksnosti in same velikosti projektnega portfelja se sooča s težavami pri upravljanju kadrovskih virov, soodvisnosti med projekti in postavljanju razvojnih prioritet, kar povzroča določene zamude na projektih. Banka je že pristopila k posodobitvi strategije, reorganizaciji področja za strateški razvoj, zaposlovanju dodatnih strokovnjakov ter vpeljavi sodobnega orodja za upravljanje s projektnim portfeljem.

Upravljanje procesov

Banka ima uveden model lastništva poslovnih procesov. V zadnjem letu je začela s postopno prenovo procesov po metodologiji vitkih procesov (lean metodologija). Prve možne optimizacije in s tem prihranki so že pripoznani, bodo pa terjali določen razvoj informacijskih podpor, čemur bo potrebno dodeliti ustrezno prioriteto, da bodo prihranki tudi dejansko realizirani.

Neprekinjeno poslovanje

Načrti za neprekinjeno poslovanje banke so vzpostavljeni in se redno testirajo. Potrebno bo prenoviti metodologijo poslovne analize učinka in dopolniti načrte s scenariji obnovitve poslovanja, kadar je hkrati onemogočeno delovanje obeh podatkovnih centrov.

Uporaba zunanjih izvajalcev

Banka na področju zunanjega izvajanja ne beleži večjih incidentov. Z novo evropsko regulativo za obvladovanje storitev zunanjega izvajanja je banka pristopila k posodabljanju obstoječih procesov, krepitvi kadrovskih virov, posodobitvi metodologije ocenjevanja tveganj in izdelavi izhodnih strategij. Posodobila je tudi orodje za redno spremljanje incidentov in dogovorjene ravni storitev (SLA).

Varovanje osebnih podatkov

Banka je implementirala novo evropsko regulativo za varovanje osebnih podatkov. V nadaljevanju bo potrebno krepiti zavedanje za odgovorno ravnanje z osebnimi podatki na vseh ravneh banke ter oblikovati zavezujoča pravila za celotno skupino.

Upravljanje s tveganji

Banka je implementirala interni model izračuna skupinskih oslabitev in rezervacij po MSRP 9. Pravilnost modela je pregledal zunanji revizor, samo implementacijo pa tudi regulator. Opravljena je bila validacija modela in izvedeni back-testi. V prihodnje bo morala banka zagotoviti še zadostno časovno vrsto podatkov.

V letu 2018 je banka kontinuirano uvajala novosti in izboljšave v kontekstu implementacije spremenjene bančne regulative in dobrih praks, ki veljajo v evropskem bančnem prostoru. V teku so številne razvojne aktivnosti za izboljšanje kvalitete podatkov na nivoju celotne skupine ter višjo stopnjo avtomatizacije regulatornega poročanja na konsolidiranem nivoju. V prihodnje bo potrebno nadgraditi obstoječe IT podpore določenih segmentov, izboljšati dokumentiranost ročnih postopkov in kontrol, izvesti manjkajoče validacije modelov za upravljanje s tveganji ter, zaradi obsežne in kompleksne bančne regulative ter čedalje večjih zahtev regulatorja, strokovno okrepiti funkcijo zagotavljanja skladnosti na tem področju.

Kreditni proces

Kreditni proces se že vrsto let nadgrajuje in posodablja, aktivnosti optimizacije pa so se nadaljevale tudi v letu 2018. Ključne kontrole v procesu so vzpostavljene, organizacijsko ločene od komercialne in redno delujejo. Banka uporablja interno razvite statistične in ekspertne modele bonitetnega razvrščanja komitentov. V letu 2018 je pospešeno uvajala nove produkte in tržne poti z namenom ohranjanja in povečevanja svoje konkurenčnosti.

Na področju upravljanja zavarovanj kreditov smo zaznali precejšen napredek v smislu večje kakovosti podatkov, urejenosti internih aktov in dokumentov ter rednega posodabljanja cenitev zastavljenega premoženja. Potrebno bo še izboljšati IT podporo in optimizirati celotni proces.

Upravljanje slabih naložb

Banka ima vzpostavljen ustrezen sistem za spremljanje in regulatorno poročanje o zniževanju obsega slabih naložb na nivoju celotne skupine. Delež slabih naložb se vztrajno znižuje in sledi strateškimi ciljem. Na račun zniževanja portfelja slabih naložb se povečuje obseg zunajbilančno odpisanih terjatev, za katere postopki izterjave intenzivno potekajo. Predlagali smo aktivnejšo predhodno izterjavo ter avtomatizacijo prenosa slabih naložb iz komercialne.

Ostalo

V letu 2018 smo opravili tudi revizijske preglede na drugih področjih delovanja banke. Zaznali smo predvsem napredek na področju ravnanja z gotovino ter močan kontrolni sistem na področju plačilnih transakcij, upravljanja kartičnih zlorab, garancijskega in dokumentarnega poslovanja in obračuna davka na finančne storitve. Predlagali smo procesne izboljšave in optimizacije na področju nabave, kadrovanja, upravljanja z lastnimi nepremičninami ter prestrukturiranja komitentov – fizičnih oseb. Predlagali smo tudi zmanjšanje obsega in kompleksnosti internih aktov ter nadgradnjo nekaterih računalniških podpor, s čimer se bo zmanjšal obseg potrebnih ročnih postopkov in kontrol.

5. OCENA SKLADNOSTI PRAKSE PREJEMKOV S POLITIKO PREJEMKOV

Skladno z zahtevami bančne regulative je Notranja revizija preverila izplačila prejemkov Upravi NLB in zaposlenim s posebno naravo dela v NLB. Izplačila so bila opravljena skladno z Politiko prejemkov ključnih kadrov, ki je usklajena z Zakonom o bančništvu in Zakonom o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti RS in samoupravnih lokalnih skupnostih ter EBA smernicami.

6. IZVAJANJE PROGRAMA ZAGOTAVLJANJA IN IZBOLJŠEVANJA KAKOVOSTI

Notranja revizija ima sprejet Program zagotavljanja in izboljševanja kakovosti dela z namenom zagotavljanja skladnosti delovanja s strokovnimi in etičnimi pravili notranjega revidiranja ter z namenom nenehnega izboljševanja učinkovitosti in uspešnosti svojega delovanja. Program se je v letu 2018 izvajal na različne načine, opisane v nadaljevanju.

a. Notranja presoja kakovosti

- stalni nadzor direktorja Notranje revizije nad delom notranjih revizorjev
- stalni strokovni nadzor in usmerjanje dela notranjih revizorjev s strani strokovnih vodij
- tedensko spremljanje napredovanja posameznih poslov z namenom izboljševanja učinkovitosti dela
- redni nadzor porabe časa notranjih revizorjev
- polletno in letno ocenjevanje doseganja ciljev notranjih revizorjev in Notranje revizije kot celote
- merjenje zadovoljstva vodstev revidiranih enot z delom notranje revizije.

b. Izobraževanje in usposabljanje

11 od 24 notranjih revizorjev ima različne strokovne licence, ki jih podeljujejo slovenske in mednarodne inštitucije za revizijo. Od tega ima 5 revizorjev mednarodne licence na področju revidiranja informacijskih sistemov (CISA, CISM) in/ali presojevalca upravljanja informacijske varnosti.

Velik del časa so notranji revizorji namenili strokovnemu usposabljanju in izpopolnjevanju v okviru različnih izobraževanj, ki so jih poleg banke organizirali Slovenski inštitut za revizijo (SIR), Mednarodni inštitut za revizijo (IIA), Združenje revizorjev informacijskih sistemov (ISACA), Združenje bank Slovenije (ZBS) in druge pristojne institucije. Svoja znanja so izpopolnjevali predvsem na naslednjih področjih: upravljanje informacijskih sistemov in informacijske varnosti, varovanje informacij in osebnih podatkov, novosti v bančni regulativi s poudarkom na upravljanju tveganj, mednarodni računovodski standardi, preprečevanje prevar, zlorab in pranja denarja, korporativno upravljanje ter drugo. Seznanili so se tudi z mednarodnimi trendi na področju revidiranja ter izpopolnjevali svoje večšine komuniciranja.

c. Izvrševanje priporočil iz zunanje presoje kakovosti dela

Zadnja zunanja presoja kakovosti delovanja Notranje revizije NLB je bila opravljena v letu 2017. Presoja je potrdila splošno skladnost z vsemi mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju. Primerjalna analiza je pokazala, da je kakovost delovanja notranje revizije nad povprečjem mednarodne bančne in širše konkurence. Zunanji presojevalec je podal tudi nekaj priporočil za nadaljnje izboljšanje delovanja. Priporočila se izvršujejo v predvidenih rokih.

d. Nadzor nad delom notranje revizije v članicah NLB Skupine

V letu 2018 so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- notranja presoja kakovosti delovanja notranje revizije v treh odvisnih bankah,
- izvedba 2-dnevnega strokovnega srečanja za notranje revizorje odvisnih bank,
- nudenje strokovne pomoči notranjim revizorjem odvisnih bank in drugih družb pri izvajanju revizijskih pregledov,
- kontrola poročil, ki jih pripravljajo notranji revizorji odvisnih bank in družb za svoje organe upravljanja in nadzora (letni načrt dela, trimesečna in letna poročila o delu, izvrševanje revizijskih priporočil).

Ljubljana, 15.2.2019

Polona Kurtevski
direktorica Notranje revizije